DE INBEZITNEMING VAN HET FRANSCH E- DEELTE VAN SINT MAARTEN DOOR DE NEDER- LANDERS

DOOR

FRED. OUDSCHANS DENTZ

In het Juli/Aug.-nummer 1931 van *De West-Indische Gids* hebben wij een beschrijving gegeven van de verdeling van het eiland St. Maarten. Dat was in 1648.

Ongestoord zouden de Franschen hun gedeelte van het eiland niet behouden. In 1793 toch namen de Nederlanders listig van het Fransche deel bezit. In de Nieuwe Nederlandsche Jaarboeken toch lezen wij — en dat vindt men in *Eigen Haard* van 1904 terug — dat in den vroegen morgen van 19 Mei een 16-tal burgers onder bevel van luitenant Abraham Heyliger Lzn. en de heeren Engle James Richardson en John Willem van Wörm naar het Fransche kwartier slopen. „Om hun oogmerk”, zoo lezen wij, „te bedekken, trokken zy langs een ongewonen weg, over een steilen en klipachtigen berg, met scherpe doornen en distelen bezet, overwonnen die zwarigheden, en vielen voorts over de muuren in 't Fransche fort St. Louis, by Marigot, verrastten den schildwagt en de geringe bezetting, en waren reeds in het bezit van 't zelve, voor dat hun oogmerk ontdekt wierdt. By het aanbreken van den dag hyschten zy de Hollandsche Vlag op het fort, thans Willem Frederik genaamd”.

Zoodra de Commandeur Rink van het Hollandsche gedeelte, bericht van de inneming gekregen had, verzamelde hij „eenige Burgers, Militairen en gekleurde Vrylieden” en trok met een stuk geschut bij zich, ter hulp. Bij zijn komst vernam hij, dat het Fransche gedeelte van het eiland zich reeds had overgegeven op voorwaarde, dat alles zou blijven als het geweest was: dat de inwoners en hun eigendom zouden beschermd en geen nieuwe belastingen geheven zouden worden.

De inwoners werden verplicht de volgende eedsformule te onderteekenen:

„Wy beloven en zweeren, dat wy Hun Hoogmogende de Heeren Staaten Generaal der Vereenigde Nederlanden, als onze hoogste en Souvereine Overheid, mitsgaders Zyne Doorluchtigste Hoogheid den Heere Prince van Oranje en Nassau, Erfstadhouder, Kapitein-Generaal en Admiraal der Vereenigde Nederlanden, als Gouverneur-Generaal der coloniën van den Staat, gehouw en getrouw zullen wezen, dat wy de Placaaten, Ordonnantien, Reglementen en Resolutien van Hun Hoog Mogenden mitsgaders de Ordres van Zyne Doorluchtige Hoogheid in opgemelde qualiteit, en van den Raad der Coloniën van den Staat in Amerika, onder Hun Hoog Mogende, mitsgaders van Commandeur en Raaden dezes Eilands, en alle verdere Officieren en Bedienden, reeds over ons gesteld, ofte nog te stellen, in alle haare poincten na ons vermogen zullen nakomen en doen nakomen; dat wy de belangen der Coloniën zullen behartigen, steeds daar by in het oog houdende en voorstaande de betrekkingen derzelven op het Moederland”.

Zo waarlyk moet ons God Almachtig helpen”.

Honderd en zestien personen onderteekenden het stuk, twee kregen vergunning het later te doen, nl. de heeren Richard Richardson en Benjamin Cumby, eigenaars van plantages, die zich verontschuldigten, daar zij „Collonellen in actueelen dienst van Zyn Groot-Brittanische Majesteit” waren en niet wisten of het onderteekenen hun niet „kwalyk genomen zoude worden”.

In 1795 keerde de toestand door de veranderende politieke toestand van Europa. In dat jaar kwamen de verdreven Franschen op Sint Maarten terug en op Paaschdagzon den 5den April 1795 werden zij in het bezit van het fort hersteld.

Om mogelijke aanvallen van Engelsche zijde af te slaan, werd er bepaald, dat er op Sint Maarten een Fransch garnizoen zou komen van 400 man, waarvoor de Nederlanders maandelijks een som van 5000 gulden zouden bijeenbrengen. La Bruyère was zelfs met deze schatting nog niet tevreden en putte de beurs der ingezetenen tot den laatsten cent uit, door hen te noodzaken het garnizoen geheel en al te kleeden.